

Vår ref.: 25/01675-4
Saksbehandler.: Vendi Andersson
Dato: 02.07.2025

Tilsyn med intelligent kundefunksjon ved Norsk nukleær dekommisjonering

1. Innledning

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) gjennomførte digitalt tilsyn med Norsk Nukleær Dekommisjonering (NND) 3. juni 2025. Tema for tilsynet var intelligent kundefunksjon. Tilsynet ble gjennomført som varslet tilsyn. DSA avdekket ingen avvik og gav ingen anmerkninger under tilsynet. Observasjoner gjort under tilsynet presenteres i denne rapporten.

Til stede fra DSA var:

Vendi Andersson seniorrådgiver, tilsynsleder
Trine Celius seniorrådgiver

Fra NND deltok:

Sektordirektør strategi og forbedring
Avdelingsleder økonomi, virksomhetsstyring
Fagansvarlig anskaffelser, virksomhetsstyring
Kontraktsforvalter, virksomhetsstyring
Assisterende sektordirektør, sikkerhet, kvalitet og miljø
Seniorrådgiver, sikkerhet, kvalitet og miljø
Assisterende sektordirektør, teknisk

Tilsynet var hjemlet i lov 12. mai 1972 om atomenergivirksomhet (atomenergiloven) § 13.

2. Aktuelt regelverk

- Lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet (atomenergiloven)
- Vilkår i konsesjon etter atomenergiloven § 8
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

3. Bakgrunn, tema, omfang og gjennomføring

3.1. Bakgrunn

NND benytter i stor grad eksterne leverandører for anskaffelser av stor sikkerhetsmessig betydning. Den intelligente kundefunksjonen skal sikre at organisasjonen har nødvendig kompetanse, tilstrekkelige ressurser og etablerte prosesser for å vurdere behovet for, å spesifisere, følge opp- og

Postadresse *Postal address:*
Postboks 329 Skøyen
NO-0213 Oslo, Norway

T +47 67 16 25 00
F +47 67 14 74 07

Besøksadresse *Office:*
Grini næringspark 13
1361 Østerås, Norway

dsa.no
dsa@dsa.no

Swift address: UNBANOKK
Bankkonto *Bank account:*
8276 01 00494

IBAN: NO76 8276 01 00494
Org.nr.: 867 668 292

kvalitetssikre arbeid som utføres av eksterne leverandører. Disse elementene er nært knyttet til andre sentrale prosesser og funksjoner – herunder Design Authority og endringshåndtering – som også er under utvikling hos NND og regulert gjennom egne tilleggsvilkår i gjeldene konsesjon for atomanlegget i Halden. En velfungerende intelligent kundefunksjon er avgjørende for å sikre at beslutninger fattes på et solid faglig grunnlag, at relevante forhold følges opp på en adekvat måte, og at sikkerheten ivaretas.

I DSAs innstilling til NNDs søknad om konsesjon for atomanlegget i Halden datert 4. desember 2024, presiserte DSA en rekke tilleggsvilkår. Noen av disse tilleggsvilkårene ble vurdert av DSA som avgjørende for en sikker, trygg og forsvarlig konsesjonsoverføring av anlegget til NND, herunder tilleggsvilkår TV. 5.3 om bestillerkompetanse.

TV 5.3 er formulert som følger:

«NND må ved konsesjonsoverføringen ha dokumentert at de har tilstrekkelig bestillerkompetanse og legge frem en prosess for kontroll av leverandørkjeden («supply chain management») for DSA. Prosessen for kontroll av leverandørkjeden skal inkludere å stille krav til, kontrollere og godkjenne leveranser fra eksterne konsulenter.»

DSA stilte krav om at flere tilleggsvilkår måtte oppfylles ved konsesjonsoverføringen for at DSA kunne fatte vedtak om godkjenning til drift av anlegget jf. atomenergiloven §11. Under DSAs behandling av NNDs søknad om driftsgodkjenning oversendte NND ytterlig dokumentasjon knyttet til hvordan de oppfyller disse tilleggsvilkårene. Når det gjelder tilleggsvilkår TV 5.3 om bestillerkompetanse skrev NND i sin søknad at deres prosess for kontroll av leverandørkjeden skal være godkjent ved utgangen av februar 2025. NND viste også til at de har etablert en prosess for intelligent kundefunksjon, og oppdatert funksjonsbeskrivelsen for intelligent kundefunksjon. NND skrev også at arbeidet med intelligent kundefunksjon vil fortsette gjennom 2025. DSA anså i vårt vedtak om *Godkjenning til drift av atomanlegg i Halden* datert 28. februar 2025 at tilleggsvilkår 5.3 er oppfylt.

Tilsynet ble varslet i brev datert 7. april 2025. I e-post datert 27. april og 14. mai 2025 ble det avtalt nytt tidspunkt for tilsynet. I brev datert 22. mai 2025 ble det gitt mer informasjon om tema og gjennomføring av tilsynet.

3.2. Tema

Temaet for tilsynet var intelligent kundefunksjon. DSA førte tilsyn med NNDs kompetanse, ressurser og prosesser for å vurdere behov for, spesifisering av, håndtering av og kvalitetssikring av arbeid som utføres av eksterne leverandører, med et særlig fokus på områder med høy sikkerhetsmessig (safety) betydning. Tilsynet fokuserte også på fremdrift i NNDs arbeid med intelligent kundefunksjon siden konsesjonen ble overført 1. april 2025.

3.3. Omfang og gjennomføring

Tilsynet ble gjennomført digitalt. Tilsynet startet med et åpningsmøte. Deretter holdt NND en kort presentasjon av hvordan de forstår og arbeider med intelligent kundefunksjonen (vedlegg I). NND viste på forespørsel fra DSA relevant prosess i sitt ledelsessystem. Det ble deretter gjennomført intervju i gruppe. Deretter diskuterte og sammenstilte DSA resultatet av gruppeintervjuet og det ble holdt et avslutningsmøte.

4. Generelle inntrykk/(hovedinntrykk)

Under tilsynet var NND åpne og samarbeidsvillige. NND bidro aktivt til gjennomføringen av tilsynet, herunder ved å stille relevant dokumentasjon til disposisjon og besvare spørsmål på en ryddig og konstruktiv måte.

5. Funn under tilsynet - avvik og anmerkninger

5.1. Definisjoner

- Avvik – manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.
- Anmerkninger – forhold som er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.
- Kommentar – benyttes for å forklare eller underbygge avvik eller anmerkninger.

5.2. Avvik

Det ble ikke gitt noen avvik under tilsynet.

5.3. Anmerkninger

Det ble ikke gitt noen anmerkninger under tilsynet.

5.4 Andre forhold

NND viste under tilsynet en tydelig bevissthet rundt behovet for en vel fungerende intelligent kundefunksjon og at de arbeider aktivt for å utbedre denne funksjonen. Dette inkluderer blant annet arbeid med å definere og rekruttere sentrale roller, etablering av relevant opplæring, oppdatering av relevante prosesser samt identifisering og kartlegging av prosesser, funksjoner og rutiner med grensesnitt til intelligent kundefunksjonen. DSA vurderer at disse tiltakene legger et godt grunnlag for å styrke organisasjonens evne til å håndtere- og kvalitetssikre oppgaver med høy sikkerhetsmessig betydning ved bruk av eksterne leverandører.

Under tilsynet informerte NND at det var blitt inngått avtaler og igangsatt anskaffelser knyttet til aktiviteter med høy sikkerhetsmessig betydning, herunder blant annet igangsatt anskaffelse av casks for lagring av brukt brensel, samtidig som arbeidet med intelligent kundefunksjon og viktige tilgrensende funksjoner som Design Authority pågår. DSA påpeker at manglende full operasjonalisering av disse funksjonene kan innebærer at sentrale prosesser for å identifisere, spesifisere og følge opp sikkerhetsrelaterte behov ikke nødvendigvis er tilstrekkelig ivaretatt. Dette kan medføre en risiko for at beslutninger knyttet til teknisk spesifisering, leverandørvalg og kvalitetssikring av leveranser fattes uten tilstrekkelig faglig vurdering og systematisk oppfølging.

6. Oppfølging etter tilsynet

Det blir ingen ytterligere oppfølging av selve tilsynet, utover den endelige tilsynsrapporten. Tilsynet er avsluttet.

7. Offentlighet i forvaltningen

Endelig tilsynsrapport vil bli lagt ut på DSAs hjemmeside, www.dsa.no, etter at den er oversendt NND og kommentarfristen har gått ut.

Vi takker for tilretteleggingen under tilsynet.

Vedlegg I NNDs presentasjon gitt under tilsynet